

รายวิชาสังคมศึกษา

รหัสวิชา สด๕๑๐๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เรื่อง อำนาจหน้าที่ขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น

ครูผู้สอน ครูนจรักษ์ สุขเจริญ

ครูสุกฤณา นกเทียน



อำนาจหน้าที่ขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น



จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้
๒. สามารถวิเคราะห์อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้
๓. ตระหนักถึงความสำคัญในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น





องค์การบริหารส่วนจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

Prachuap Khiri Khan Provincial Administration Organization



แหล่งที่มา : http://www.prachuap.go.th/site/index.php?option=com_content&view=article&id=45&Itemid=67



แหล่งที่มา : <https://www.facebook.com/HuaHin.Town.Municipality/>



แหล่งที่มา : <https://saitong.thai.ac/>

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การบริหารราชการแผ่นดินของไทยแบ่งออกเป็น ๓ ส่วน
คือ การบริหารราชการส่วนกลาง การบริหารราชการ
ส่วนภูมิภาค และการบริหารส่วนท้องถิ่น



การบริหารราชการส่วนกลางกับส่วนภูมิภาค

เป็นการปกครองแบบรวมอำนาจที่ตัดสินใจยังขึ้นอยู่กับ
ราชการส่วนกลาง เช่น การบริหารในรูปแบบกระทรวง
ทบวง กรม ต่าง ๆ



การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

เป็นการปกครองที่รัฐกระจายอำนาจการปกครองให้
ชุมชนและท้องถิ่นมีอิสระในการบริหารจัดการงานบริการ
สาธารณะด้วยตนเอง ผู้บริหารท้องถิ่นได้รับการเลือกตั้ง
จากราษฎรในท้องถิ่นนั้นๆ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมี
อยู่ ๕ ประเภท คือ



๑. องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.)

๒. เทศบาล

๓. องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)

๔. กรุงเทพมหานคร

๕. เมืองพัทยา



คำถามชวนคิด

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
หมายถึงอะไร



คำตอบ

เป็นรูปแบบการปกครองที่รัฐเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ มีอิสระในการเลือกผู้บริหาร และมีส่วนร่วมในการจัดการงานบริการสาธารณะต่าง ๆ ด้วยตนเอง



ความหมายการปกครองส่วนท้องถิ่น

การปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง รูปแบบการปกครองที่เกิดจากการกระจายอำนาจของรัฐบาลให้กับท้องถิ่น เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ตอบสนองความต้องการและผลประโยชน์ของท้องถิ่นภายใต้องค์กร ภารกิจ และการตัดสินใจของประชาชน โดยมีกฎหมายให้อำนาจในการดำเนินกิจกรรมและบริการสาธารณะที่จำเป็นบางอย่าง

คำถามชวนคิด

โครงสร้างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ประกอบด้วยอะไรบ้าง



คำตอบ

โครงสร้างมีการแบ่งเป็น ๒ โครงสร้าง
คือ การปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบทั่วไป
และการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ



โครงสร้างการปกครองส่วนท้องถิ่น

การปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วไป

องค์การบริหารส่วนจังหวัด

เทศบาล

องค์การบริหารส่วนตำบล

การปกครองส่วนรูปแบบพิเศษ

กรุงเทพมหานคร

เมืองพัทยา

โครงสร้างองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.)

```
graph TD; A[โครงสร้างองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.)] --- B[สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด]; A --- C[นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด];
```

สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

๑. ตราข้อบัญญัติ

๒. จัดทำแผนพัฒนาและประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด เพื่อส่งเสริมอาชีพความเป็นอยู่ของประชาชนให้มีการกินอยู่ที่ดี

๓. สนับสนุนสภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น

อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

๔. คຸ້มครอง ดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๕. บำรุงรักษาศิลปะ จารีต ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

๖. ประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น

๗. อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายกำหนด

โครงสร้างเทศบาล

```
graph TD; A[โครงสร้างเทศบาล] --- B[สภาเทศบาล]; A --- C[นายกเทศมนตรี];
```

สภาเทศบาล


นายกเทศมนตรี

อำนาจหน้าที่ของเทศบาล

หน้าที่ของเทศบาลแต่ละประเภทมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับประเภทของเทศบาล คือ เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง เทศบาลนคร

อำนาจหน้าที่ของเทศบาล

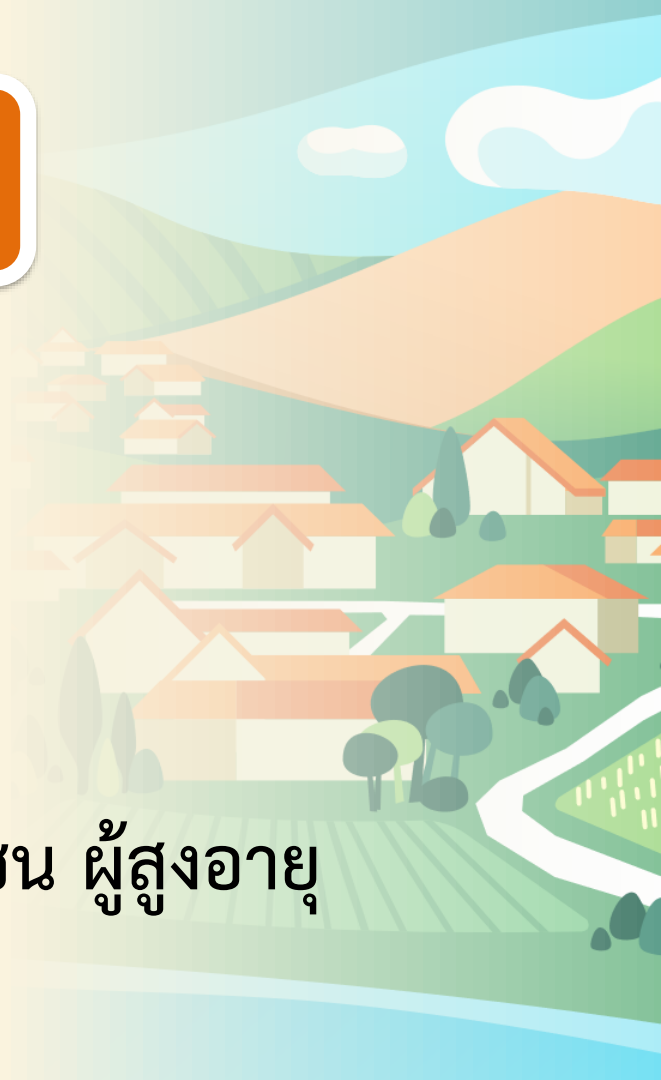
เทศบาลตำบล

๑. รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน
 ๒. ให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ
 ๓. รักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
- 

อำนาจหน้าที่ของเทศบาล

เทศบาลตำบล

๔. ป้องกันและระงับโรคติดต่อ
๕. ให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง
๖. ให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม
๗. ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ



อำนาจหน้าที่ของเทศบาล

เทศบาลตำบล

๘. บำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
๙. หน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของเทศบาล



อำนาจหน้าที่ของเทศบาล

เทศบาลเมือง

๑. ให้น้ำสะอาดหรือการประปา
๒. ให้มีโรงพยาบาล
๓. ให้มีและบำรุงสถานที่ทำการพิทักษ์และรักษาคนเจ็บไข้
๔. ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ



อำนาจหน้าที่ของเทศบาล

เทศบาลเมือง

๕. ให้มีและบำรุงส้วมสาธารณะ
๖. ให้มีและบำรุงการไฟฟ้า หรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
๗. ให้มีการดำเนินกิจการโรงรับจำนำหรือสถานสินเชื่อ
ท้องถิ่น



อำนาจหน้าที่ของเทศบาล

เทศบาลนคร

๑. ให้มีและบำรุงการสงเคราะห์มารดาและเด็ก
๒. กิจการอื่นซึ่งจำเป็นเพื่อการสาธารณสุข
๓. การควบคุมสุขลักษณะและอนามัยในร้านจำหน่ายอาหาร โรงมหรสพ และสถานบริการอื่น

อำนาจหน้าที่ของเทศบาล

เทศบาลนคร

๔. จัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยและการปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรม
๕. จัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ



อำนาจหน้าที่ของเทศบาล

เทศบาลนคร

๖. การวางผังเมืองและการควบคุมการก่อสร้าง
๗. การส่งเสริมกิจการท่องเที่ยว



โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)

```
graph TD; A[โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)] --- B[สภาองค์การบริหารส่วนตำบล]; A --- C[นายกองค์การบริหารส่วนตำบล];
```

สภาองค์การบริหารส่วนตำบล

นายกองค์การบริหารส่วนตำบล

อำนาจหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล

๑. จัดให้มีการบำรุงทั้งทางน้ำ ทางบก

๒. รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และ
สาธารณะ กำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

อำนาจหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล

๓. ป้องกันและระงับโรคติดต่อ

๔. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

อำนาจหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล

๕. ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

๖. ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน
ผู้สูงอายุและผู้พิการ

อำนาจหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล

๗. บำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๘. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย และจัดกิจกรรมในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตามที่กฎหมายกำหนด

โครงสร้างกรุงเทพมหานคร

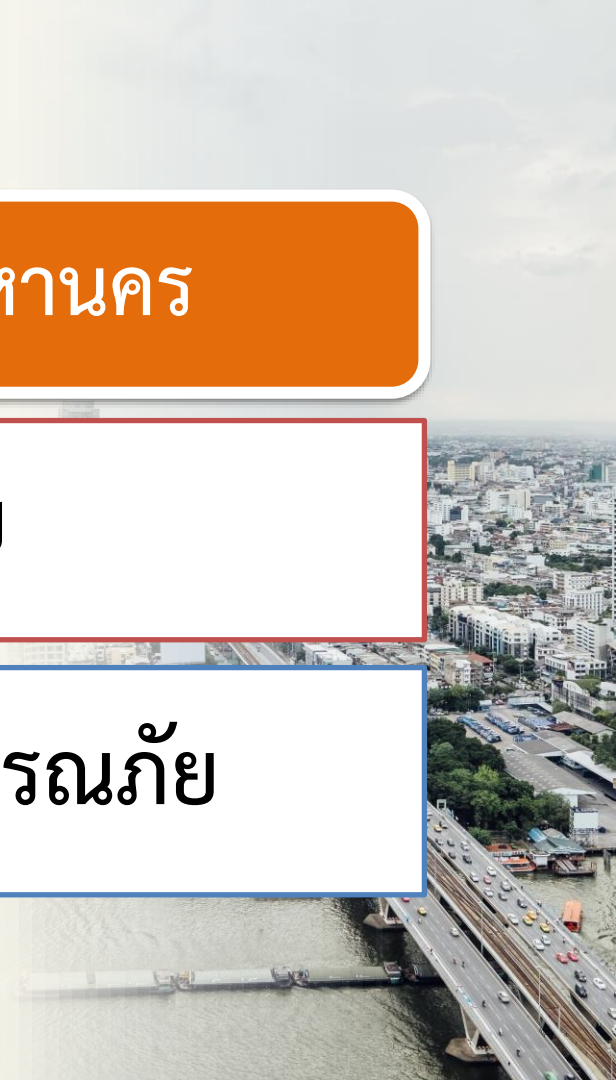
สภากรุงเทพมหานคร

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

อำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร

๑. การรักษาความสงบเรียบร้อย

๒. การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย



อำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร

๓. การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง

๔. การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ



อำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร

๕. การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ

๖. การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย



อำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร

๗. การพัฒนาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

๘. การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว
และการรักษาพยาบาล



โครงสร้างพัทยา

An aerial photograph of Pattaya, Thailand, showing a mix of modern high-rise buildings and older structures along the coast. The turquoise sea is in the foreground, with a sandy beach and some water sports equipment visible. The sky is clear and blue.

สภาเมืองพัทยา

นายกเมืองพัทยา

อำนาจหน้าที่ของเมืองพัทยา

๑. การรักษาความสงบเรียบร้อย

๒. การส่งเสริมรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมและ
ทรัพยากรธรรมชาติ



อำนาจหน้าที่ของเมืองพัทยา

๓. การวางผังเมืองและควบคุมการก่อสร้าง

๔. การคุ้มครองและดูแลรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน



อำนาจหน้าที่ของเมืองพัทยา

๕. การจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยและการปรับปรุง
แหล่งเสื่อมโทรม

๖. การควบคุมและส่งเสริมการท่องเที่ยว



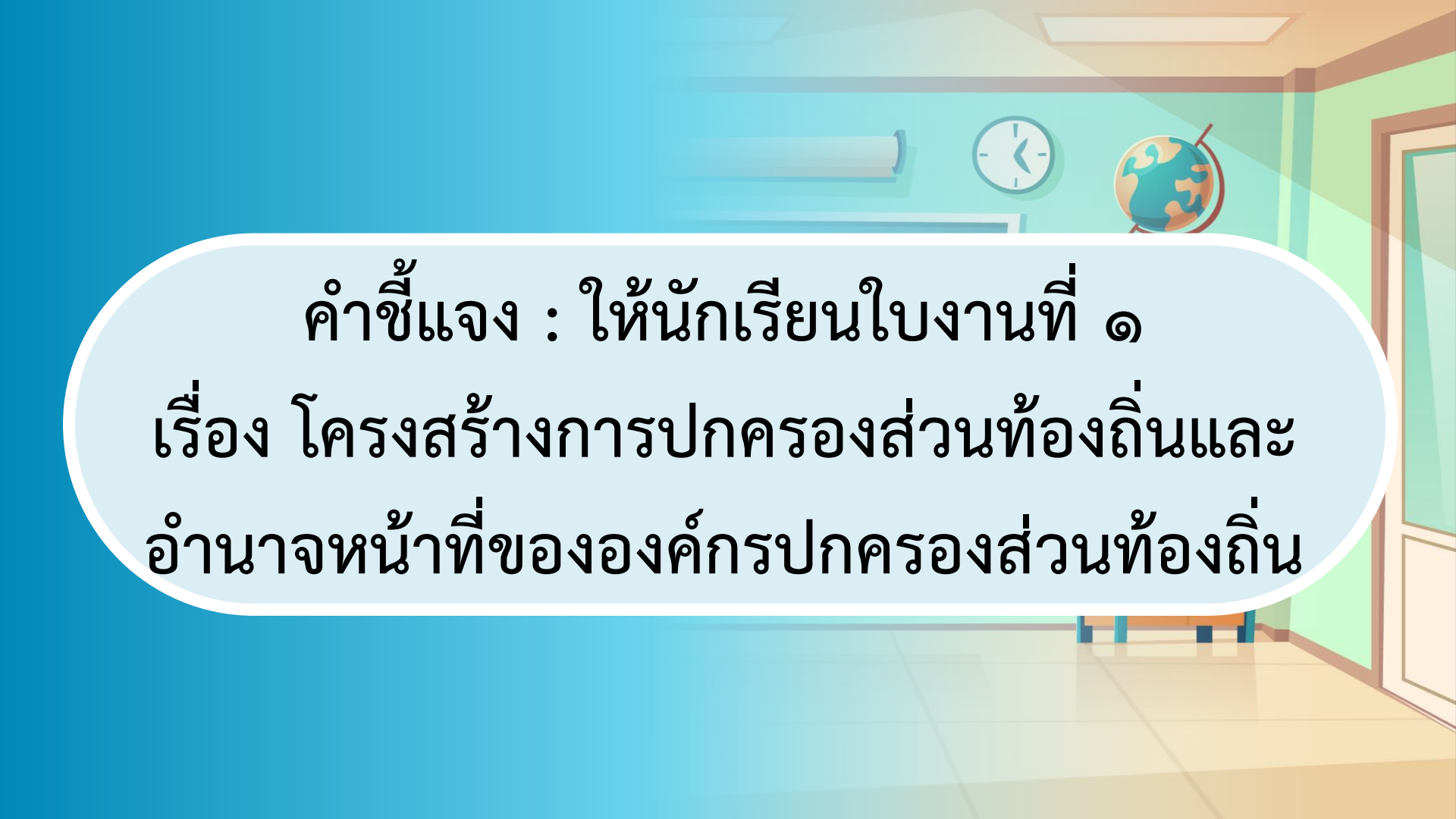
คำถามชวนคิด

นักเรียนรู้หรือไม่ว่า เมืองพัทยา
อยู่ในจังหวัดอะไร





ชั้นปฏิบัติ



คำชี้แจง : ให้นักเรียนใบงานที่ ๑
เรื่อง โครงสร้างการปกครองส่วนท้องถิ่นและ
อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คำชี้แจง

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

ให้นักเรียนใบงานที่ ๑

เรื่อง โครงสร้างการปกครอง

ส่วนท้องถิ่นและอำนาจหน้าที่

ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คำชี้แจงครูปลายทาง

๑. ครูให้นักเรียนใบงานที่ ๑

เรื่อง โครงสร้างการปกครองส่วนท้องถิ่นและ
อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒. ครูเดินดูและให้ความช่วยเหลือตาม

ความเหมาะสม

ใบงานที่ ๑ เรื่อง โครงสร้างการปกครองส่วนท้องถิ่นและอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การปกครองส่วนท้องถิ่น
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง ให้นักเรียนอธิบายโครงสร้างการปกครองส่วนท้องถิ่นและอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

โครงสร้างการปกครองส่วนท้องถิ่น				
๑.	๒.	๓.	๔.	
อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น				
๑				
๒				
๓				
๔				
๕				
๖				

ใบงานที่ ๑



โครงสร้างการปกครองส่วนท้องถิ่น

๑.....	๒.....	๓.....	๔.....	
		
		
		
		

อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑

๒

๓

๔

๕

๖

โครงสร้างการปกครองส่วนท้องถิ่น

๑. องค์การบริหารส่วนจังหวัด

๒. องค์การบริหารส่วนตำบล

๓. เทศบาล

๔. การปกครองส่วนท้องถิ่น
รูปแบบพิเศษ

กรุงเทพมหานคร

เมืองพัทยา

อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑. จัดทำแผนพัฒนาและประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด เพื่อส่งเสริมอาชีพ
ความเป็นอยู่ของประชาชนให้มีการกินอยู่ที่ดี

๒. รักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดมูลฝอย
และสิ่งปฏิกูล

๓. การวางผังเมืองและการควบคุมการก่อสร้าง

๔. ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

๕. การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ

๖. การควบคุมและส่งเสริมการท่องเที่ยว

สรุปบทเรียน



การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นรูปแบบการปกครองที่เกิด
จากการกระจายอำนาจของรัฐบาลให้กับท้องถิ่น ทำให้
พัฒนาประเทศเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง โครงสร้างการบริหารงาน
การปกครองส่วนท้องถิ่น



สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบงานที่ ๒

เรื่อง โครงสร้างการบริหารงาน

การปกครองส่วนท้องถิ่น

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

